

ת"פ 63871/06/16 - מדינת ישראל נגד אריק ישראלי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 63871-06-16 מדינת ישראל ואח' נ' ו' ואח'

לפני המאשימה: כבוד השופט יוסי טופף
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ירון גולומב ועו"ד נגה בליקשטיין-שחורי
מפרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)
נגד הנאשם 5:
אריק ישראלי
ע"י ב"כ עו"ד אשר אוחיון

גזר דין
בעניין נאשם 5

האישום וההרשעה

- ביום 29.6.2016 הוגש כתב אישום נגד הנאשם 5 (להלן: "ישראלי" או "הנאשם") יחד עם ארבעה נאשמים נוספים. כתב האישום כלל שלושה אישומים, כאשר רק השני והשלישי יוחסו לנאשם. במסגרת האישום השני יוחסו לנאשם 8 עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה לעזור לנאשמים 1 ו-2 להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס הכנסה"); במסגרת האישום השלישי יוחסו לנאשם עבירות רבות של פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון").
- ביום 21.5.2023, לאחר שמיעת עדויות והצגת ראיות, ניתנה הכרעת הדין, במסגרתה זוכה הנאשם מביצוע עבירות לפי פקודת מס הכנסה, אשר יוחסו לו באישום השני. ברם, הנאשם הורשע בדין בשל ביצוע ריבוי עבירות בגין פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, מבלי שנקבעו סכומי הכסף של העברות כספיות שבוצעו באמצעותו, על אף סכומי העברות הכספיות שיוחסו לו באישום השלישי (להלן: "הכרעת הדין").
- למען הצגת התמונה במלואה, אביא את עיקרי כתב האישום, אשר הוגש נגד הנאשם, כדלהלן:

א"ו (להלן: "א" או "נאשם 2") הוא בנו של ב"ו ז"ל (להלן: "ב" או "נאשם 1"). בשנות ה-90 של המאה הקודמת הקים ב' בישראל, רשת מרפאות בשם "X". ב' שימש כמנהל הפעיל של רשת המרפאות.

ביום 21.11.2000, התאגדה חברת "TELLAH CORPORATION N.V.", הרשומה באיים האנטילים ההולנדים (להלן: "טלה האיים האנטילים").

ביום 16.5.2011, הנפיקה חברת "טלה האיים האנטילים" 6,000 מניות שהיוו את מלוא הון מניותיה (להלן: "מניות טלה האיים האנטילים"). מניות טלה האיים האנטילים הן מניות למוכ"ז, והוחזקו על ידי חברות נאמנות שונות, עבור ב'.

ביום 23.7.2001 קיבלה לידיה חברת טלה האיים האנטילים את מלוא מניותיה של חברה הולנדית בשם "ON CLINIC ADVANCED MEDICAL INSISUTE B.V" (להלן: "החברה ההולנדית").

בשנים 1996-2003 הקים ב' רשת מרפאות בארצות שונות במזרח אירופה, אשר העניקו שירותים רפואיים שונים (להלן: "רשת המרפאות").

ממועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אך לכל המאוחר בשנת 2002, החל א' לפעול גם הוא, כמנהל פעיל של רשת המרפאות, לבדו ובצוותא עם ב'. החל ממועד כניסתו של א' לפעילות ברשת המרפאות, היה א' שותף לפעילותו של ב'.

המרפאות ברשת המרפאות התאגדו באמצעות חברות מקומיות במדינות הפעילות (להלן: "החברות המקומיות"). מניות החברות המקומיות הוחזקו על ידי ב', במישרין או בעקיפין באמצעות החברה ההולנדית, בעצמו או יחד עם שותפים.

ביום 1.1.2003 נכנס לתוקף תיקון מס' 132 לפקודת מס הכנסה, אשר קבע, בין היתר, כי תושב ישראל חייב במס על הכנסתו שהופקה או שנצמחה לו מחוץ לישראל (התקופה שבין 1.1.2003 לבין תום שנת המס 2013, תכונה להלן: "התקופה הרלוונטית לכתב האישום").

בתאריך 28.2.2003 פתח ב' חברה בישראל בשם "כוכב הדרום תקשורת בע"מ", וביום 21.11.2003 שונה שמה ל"טלה קליניקות בע"מ" (להלן: "חברת טלה הישראלית"). מניות חברת טלה הישראלית הוחזקו על ידי חברת טלה האיים האנטילים.

חברת טלה הישראלית העסיקה צוות עובדים במשרדיה בישראל, בניהול ב' וא'. ב' וא', בעצמם או באמצעות עובדים הכפופים להם, ריכזו את פעילות המרפאות בחו"ל מישראל, נתנו הוראות לעובדים בהן

וקיבלו את ההחלטות האסטרטגיות בנוגע לפעילותן.

ביום 28.3.2000 הקים ב', בעצמו או באמצעות אחרים, חברה תושבת פנמה בשם Charlotte Commercial Corp. (להלן: "**שרלוט**").

ביום 13.4.2005 הקימו ב' וא', בעצמם או באמצעות אחרים, חברה תושבת האי נויס שמדינת סנט קיטס ונוויס בשם Goswell Capital Ltd (להלן: "**גוסוול**").

במועדים שלא היו ידועים למאשימה, פתחו ב' וא' מספר חשבונות בנק אישיים עבור כל אחד מהם (להלן: "**החשבונות האישיים**") בבנק UBS בשוויץ (להלן: "**הבנק**"). בנוסף, במועדים שלא היו ידועים למאשימה, ב' וא' פתחו בבנק חשבון על שם חברת גוסוול וחשבון על שם חברת שרלוט. ב' וא' פתחו גם בבנק ING בהולנד, חשבונות על שם החברה ההולנדית.

לחברות שרלוט וגוסוול לא הייתה פעילות עסקית ממשית, והן נועדו בעיקר להחזיק את חשבונות הבנק ששימשו את פעילות רשת המרפאות בבנק UBS בשוויץ על שמו, תוך מתן כסות חשבונאית והסוואת הקשר בין ב' וא' לבין המרפאות.

ההכנסות ממרבית המרפאות הועברו, בהוראת ב' וא', לחשבונות על שם שרלוט וגוסוול, או על שם החברה ההולנדית. מחשבונות אלו, הוציאו הנאשמים כספים על מנת לממן את הפעלת המרפאות. הרווח שנותר הועבר, בהוראת ב' וא', לחשבונות האישיים. בהוראת ב' וא', הועברו אליהם חלק מהכנסות המרפאות, בעיקר הכנסות המרפאות ברומניה, במזומן, לישראל, על ידי עובדים שונים של החברות שבבעלותם.

א' טיפל בכל הפעילות הכספית בחשבונות על שם שרלוט ועל שם גוסוול, בחשבונות על שם החברה ההולנדית ובחשבונות האישיים, כל זאת באישורו ובידיעתו של ב'.

במהלך התקופה הרלוונטית, מינה ב' נציגים שונים מטעמו כאחראים על מרפאות באזורים שונים. בסוף שנת 2005, מר מירון נאמן (להלן: "**מירון**" או "**נאמן**" או "**נאשם 3**") מונה על ידי ב' לשמש כנציג הבעלים ברומניה ולימים גם בארצות נוספות. נאמן כיהן בתפקיד זה, עד שמר משה רחמות (להלן: "**משה**" או "**רחמות**" או "**נאשם 4**") מונה על ידי ב' כמחליפו, החל מחודש דצמבר 2010.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ב' וא' הסתירו מרשויות המס בישראל את הכנסות המרפאות ואת הכנסותיהם האישיות, ולא דיווחו על הכנסות המרפאות והכנסותיהם האישיות, במטרה להתחמק ממס.

בנוסף, בתקופת עבודתם של נאמן ורחמות עבור ב' וא', העבירו נאמן ורחמות, בעצמם או באמצעות

אחרים לרבות הנאשם, הכנסות מהמרפאות ברומניה לב' וא' בישראל. כל זאת, תוך הפרת חוק איסור הלבנת הון, ובמטרה שב' וא' יתחמקו ממס.

האישום הראשון שבכתב האישום ייחס לב' ולא' עבירות מס.

האישום השני יוחס לכלל הנאשמים. על פי עובדות אישום זה, וכפי שפורט בחלק הכללי, הכנסות מהמרפאות הועברו, בהוראת ב' וא', לחשבונות על שם שרלוט וגוסוול. מחשבונות אלו, הוצאו כספים על מנת לממן את הפעלת המרפאות. הרווח שנותר הועבר, בהוראת ב' וא', לחשבונות האישיים. א', באישורו ובידיעתו של ב', טיפל בכל הפעילות הכספית בחשבונות על שם שרלוט וגוסוול ובחשבונות האישיים.

בכל אחת מהשנים 2007-2013, קיבלו הנאשמים במזומן חלק מהכנסות המרפאות. כספי המזומן הועברו לב' ולא' באמצעות עובדים של רשת המרפאות ואנשים אחרים. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, העבירו ב' וא' לידיהם, לחשבונות האישיים ובמזומן, כספים במזומן בסכום כולל שלא פחת מסך של 63,009,931 ₪.

בשנים 2005-2010 שימש נאמן בתפקידו כנציגם של ב' וא', והיה אחראי על העברת כספים מהמרפאות ברומניה לב' ולא'. החל ממועד שאינו ידוע למאשימה, אך לכל הפחות במהלך השנים 2007-2010, היה נאמן אחראי על העברת רווחים במזומן מהמרפאות ברומניה לב' ולא' בישראל. על פי הסכם העסקתו של נאמן, שכרו החודשי נקבע בהתאם לסכומי הכספים במזומן שהעביר לישראל מדי חודש. הכספים שהעביר נאמן לישראל, במזומן, היוו את עיקר רווחי המרפאות ברומניה. בתקופה האמורה, נאמן קיבל לידיו ברומניה את הכספים שיועדו להעברה במזומן, דאג לגורם שיעבירם לישראל, מסר לידיו את הכספים ודיווח לב' ולא' על הסכומים שהועברו, תוך שימוש במילות קוד שנועדו להסתיר את העובדה שמדובר בהכנסות המועברות במזומן לב' ולא'. בכל שנות המס 2007-2010, העביר נאמן לב' ולא' כספים במזומן בסכום כולל שלא פחת מסך של 29,551,135 ₪.

בשנים 2011-2013, שימש רחמות בתפקידו כנציגם של ב' וא', והיה אחראי על העברת כספים במזומן מהמרפאות ברומניה לב' ולא'. בשנים אלו, רחמות קיבל לידיו את הכספים שיועדו להעברה במזומן ברומניה, דאג לגורם שיעבירם לישראל, מסר לידיו את הכספים ודיווח לב' ולא' על הסכומים שהועברו.

בחלק ניכר מהמקרים, העבירו נאמן ורחמות את כספי המזומן לב' ולא' באמצעות הנאשם ישראלי או מי מטעמו.

בכל שנת מס, בשנים 2011-2013, העביר רחמות לב' ולא' כספים במזומן בסכום כולל שאינו ידוע למאשימה, אך לא פחת מסך של 7,402,949 ₪ (בשנת 2011 - 2,786,549 ₪; בשנת 2012 - 2,232,000 ₪; בשנת 2013 - 2,294,400 ₪).

נטען כי בשנים 2007-2010 הועברו מרבית כספי המזומן, שהסתכמו לפחות לסך של 29,551,135 ₪, מנאמן לב' ולא' באמצעות הנאשם.

הסכום שהועבר במדויק באותן שנים, באמצעות הנאשם, אינו ידוע למאשימה, אך כולל בתוכו את הסכומים המפורטים להלן:

בשנת 2007 סך של 321,000 אירו, שהסתכם ל- 1,797,600 ₪;
בשנת 2008 סך של 80,000 אירו, שהסתכם ל- 420,800 ₪;
בשנת 2009 סך של 651,000 אירו, שהסתכם ל- 3,560,970 ₪;
בשנת 2010 סך של 473,140 אירו ו-254,000 דולר, שהסתכמו ל- 3,281,843 ₪;
בסך הכל 1,525,140 אירו ו-254,000 דולר, שהסתכמו ל- 9,061,213 ₪.

נטען כי בשנים 2011-2012 הועברו מרבית כספי המזומן מרומניה, שהסתכמו לסך של 5,018,549 ₪, לב' ולא' באמצעות הנאשם.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, השתמשו ב' וא' בצוותא חדא, במרמה, ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה להתחמק ממס, ולעזור האחד לשני להתחמק ממס, כמפורט להלן:

א. ב' וא' הקימו מבנה אחזקות שנועד להסתיר את העובדה שרווחי המרפאות הגיעו לחשבונות בשליטתם.

ב. בכל אחת משנות המס 2003-2009, ב' לא הגיש דו"חות אישיים לרשויות המס, על אף שהיה חייב לעשות כן - מכל אחת מהסיבות הבאות:

(1) ב' היה "בעל שליטה" כהגדרתו בתקנה 3(1) לתקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון), התשמ"ח-1988 (להלן: "תקנות הפטור מהגשת דו"ח").

(2) לב' היו נכסים בחו"ל בשווי העולה על הסכום הקבוע בתקנות הפטור מהגשת דו"ח.

(3) ב' החזיק ב-25% לפחות מאמצעי שליטה בחבר בני אדם מיוחד, לפי תקנה 2(9) לתקנות מס הכנסה (תכנון מס החייב בדיווח), תשס"ז-2006. חובתו של ב' להגיש דו"חות אישיים לפי תקנה זו חלה החל משנת 2007.

עמוד 5

בדו"חות האישיים, היה ב' חייב לחשוף את שליטתו בשרלוט וגוסוול, ואת ההכנסות שקיבל מתוך הסכומים שפורטו לעיל.

ג. בדו"חות שהגיש לרשויות המס בשנות המס 2010-2013, ב' לא דיווח לרשויות המס על ההכנסות שקיבל לחשבונותיו האישיים.

ד. בשנת 2010 נדרש ב' על ידי פקיד השומה להגיש הצהרת הון. ביום 2.5.2010 שלח ב' מכתב לפקיד השומה ובו הצהיר בכזב כי הוא אינו בעל שליטה באף חברה, וכי יש לו הכנסה ממשכורת בלבד.

ה. בהצהרת ההון שהגיש ב' לשנת 2010, ביום 31.10.2012, הוא לא הצהיר על חשבונו האישי בשוויץ, ולא על זכויותיו בטלה האיים האנטיליים, בחברה ההולנדית, בשרלוט, בגוסוול ובחברות המקומיות.

ו. בתקופה הרלוונטית לאישום הראשון, 2003-2013, א' לא הגיש דו"חות אישיים לרשויות המס, על אף שהיה חייב לעשות כן, לפי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, מכל אחת מהסיבות הבאות:

(1) א' היה "בעל שליטה" כהגדרתו בתקנה 3(1) לתקנות הפטור מהגשת דו"ח.

(2) לא' היו נכסים בחו"ל בשווי העולה על הסכום הקבוע בתקנה 3(א)(6)(ב) לתקנות הפטור מהגשת דו"ח.

(3) א' החזיק ב-25% לפחות מאמצעי שליטה בחבר בני אדם מיוחד, לפי תקנה 2(9) לתקנות מס הכנסה לתקנות מס הכנסה (תכנון מס החייב בדיווח), תשס"ז-2006. חובתו של א' להגיש דו"חות אישיים לפי תקנה זו, חלה החל משנת 2007.

ז. א' לא דיווח לרשויות המס על ההכנסות שקיבל לחשבונותיו האישיים מתוך הסכומים המפורטים לעיל.

ח. ב' וא' קיבלו חלק מהכנסות המרפאות במזומן.

ב' וא' פעלו כאמור לעיל במזיד ובכוונה להתחמק ממס, וכן במזיד ובכוונה שפקיד השומה לא יבחן את חבותן של החברות במס בישראל, ועל מנת להביא לכך שהחברות בקבוצת קליניקה און לא ישלמו מס בישראל על הכנסותיהן כמתחייב על פי דין.

בשנות המס 2007-2010, נאמן העביר לב' ולא' את כספי המזומן, ביודעו כי ב' וא' נמנעים מלדווח לרשויות המס בישראל על הכספים שהעביר להם במזומן, ובמטרה לסייע להם להתחמק ממס.

בשנות המס 2011-2013, רחמות העביר לב' ולא' את כספי המזומן, ביודעו כי ב' וא' נמנעים מלדווח לרשויות המס בישראל על הכספים שהעביר להם במזומן, ובמטרה לסייע להם להתחמק ממס.

בשנות המס 2007-2013, הנאשם ישראלי קיבל את כספי המזומן מנאמן ומרחמות, והעביר אותם לב' ולא', בעצמו או באמצעות אחרים, ביודעו כי ב' וא' נמנעים מלדווח לרשויות המס בישראל על הכספים שהעביר להם במזומן, ובמטרה לסייע להם להתחמק ממס.

בעשותו כן, כך נטען בכתב האישום, הנאשם ישראלי השתמש במרמה ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה כדי לסייע לב' ולא' להתחמק ממס. על-כן, יוחסו לנאשם, במסגרת האישום השני, 8 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה לעזור לב' ולא' להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

האישום השלישי יוחס אף הוא לכלל הנאשמים. על פי עובדות אישום זה, בכל אחת מהשנים 2007-2014, קיבלו ב' וא' במזומן חלק מהכנסות המרפאות, באמצעות עובדים של רשת המרפאות ואנשים אחרים, אשר העבירו להם את הכספים במזומן לישראל, כמפורט באישום השני (להלן: "**כספי המזומן**").

ב' וא' יזמו והנהיגו שיטה, לפיה חלק מהכנסות רשת המרפאות הועברו לידיהם במזומן, לרבות באשר לאופן ההעברה.

בשנים 2005-2010, נאמן היה נציגם של ב' וא', והעביר אליהם כספי מזומן כפי שפורט לעיל. הסכום שהעביר נאמן לב' ולא' בשנים 2007-2010 אינו ידוע במדויק למאשימה, אך לא פחת מסך של ₪ 29,551,135.

בשנים 2011-2014 רחמות היה נציגם של ב' וא', והעביר אליהם כספי מזומן כפי שפורט לעיל. סכומי המזומן שהעביר רחמות לב' וא' בשנים 2011-2014 עמדו על ₪ 8,149,499.

בשנים 2007-2010 הועברו מרבית כספי המזומן, שהסתכמו לפחות לסך של ₪ 29,551,135 מנאמן לב' וא' באמצעות הנאשם. הסכום שהועבר במדויק באמצעות הנאשם אינו ידוע למאשימה, אך כולל בתוכו את הסכומים המפורטים להלן:

בשנת **2007** סך של 321,000 אירו, שהסתכם ל- **₪ 1,797,600**;

בשנת **2008** סך של 80,000 אירו, שהסתכם ל- **420,800 ₪**;

בשנת **2009** סך של 651,000 אירו, שהסתכם ל- **3,560,970 ₪**;

בשנת **2010** סך של 473,140 אירו ו-254,000 דולר, שהסתכמו ל- **3,281,843 ₪**;

בסך הכל 1,525,140 אירו ו- 254,000 דולר, שהסתכמו ל- 9,061,213 ₪.

בשנים 2011-2012 הועברו מרבית כספי המזומן מרומניה, שהסתכמו כאמור לסך של 5,018,549 ₪, לב' ולא' באמצעות הנאשם. הסכום המדויק שהועבר באמצעות הנאשם אינו ידוע למאשימה. הנאשם נהג לקבל את הכספים ברומניה מנאמן או מרחמות או ממי מטעמם בהתאם לתקופת עבודתם בחברה. הנאשם העבירם בעצמו או באמצעות שליחים מטעמו, לב' ולא' בישראל. הנאשם היה מעורב בארגון הימורים בקזינו ברומניה. בחלק מהמקרים דאג הנאשם לכך שישראלים שביקשו להמר בקזינו ברומניה יעבירו את הכספים בהם ביקשו להמר לב' ולא' בישראל, וברומניה יועמדו לרשותם כספים או אשראי בסכום זהה לצורך ביצוע ההימורים. כנגד העמדת הכספים או האשראי למהמרים קיבל הנאשם כספים בסכום זהה מרווחי הקליניקות ברומניה.

נאמן, רחמות והנאשם נהגו לפצל סכומים העולים על סף הדיווח בישראל, אותם ביקשו להעביר לב' ולא', לסכומים נמוכים מסף הדיווח, וזאת במטרה שלא יהיה דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון.

בשנים 2012-2014 דאגו ב' וא' להעביר לידיהם סכומים נוספים במזומן לישראל, בעצמם או באמצעות עובדים של רשת המרפאות בהוראתם. מקור סכומים אלו הוא במרפאות נוספות של ב' וא' במזרח אירופה והיקפם בשנים אלו עמד על סכום שלא ידוע למאשימה, אך לא פחת מסך של 366,661 אירו, שהם 1,765,491 ₪.

בשנים 2007-2014, סך סכומי המזומן שקיבלו לידיהם ב' וא' עמד על סכום שאינו ידוע למאשימה, אך לא פחת מ- 39,466,075 ₪.

בשנים 2007-2014, הייתה חובת דיווח על החזקת כספי מזומן בכניסה לישראל וביציאה ממנה, בהתאם להוראות חוק איסור הלבנת הון והתקנות שהותקנו מכוחו.

הנאשמים ידעו כי כספי המזומן מועברים לישראל ללא דיווח כמתחייב לפי סעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון או תוך פיצול הכספים המועברים לב' ולא' לסכומים הקטנים מחובת הדיווח במטרה להימנע מדיווח לפי סעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון.

לנאשם יוחסו אפוא פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח או שיהיה דיווח כוזב לפי חוק איסור הלבנת הון.

על-כן, יוחסו לנאשם, במסגרת האישום השלישי, עבירות רבות בגין פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

4. כפי שפורט **בהכרעת הדין**, בתקופה הרלוונטית הנאשם עבד בקזינו ברומניה, שהיה בבעלות חברת קלאב הוטל וקינקו, עד שנקלע להליכי פירוק. באותה תקופה, הנאשם התגורר ברומניה, ומדי שבועיים-שלושה ביקר את משפחתו בישראל. ההיכרות בין הנאשם לבין ב' וא' ארעה באופן אקראי והתפתחה לידידות. לימים, נעתר הנאשם לבקשותיו של א', להעביר עבורו כספים במזומן, במהלך נסיעותיו ארצה, מהחברה שנוהלה ברומניה לישראל. וכך, במשך תקופה של כ-6-7 שנים העביר הנאשם לידי א' בישראל מעטפות בהן סכומי כסף במזומן, אותן הביא עמו מרומניה. לא הוכח כי הנאשם קיבל תמורה כלשהי עבור שירותי הבלדורות. הנאשם הטעים כי פעל מתוך רצון טוב, במטרה ליצור קשרים עם ב' וא' ולא שלל את האפשרות שהשניים יוכלו לסייע בידו למצוא מקור פרנסה כלשהו בעתיד.

לפי כתב האישום, העברות כספי מזומן מרומניה לישראל, באמצעות הנאשם הסתכמו לסך של כ-35 מיליוני שקלים, במהלך אותן שנים. נטען כי הנאשם עשה כן בשתי דרכים עיקריות: האחת, העברת הכספים באמצעותו במסגרת טיסותיו התכופות מרומניה לישראל, כשבחלק מהמקרים נהג הנאשם לחלק את סכומי הכסף הגבוהים שקיבל לצורך העברתם, נוכח הדין הרומני המחייב דיווח על העברת כסף מזומן אל מחוץ לרומניה שסכומו עולה על 10,000 דולר או אירו (מכאן ואילך יצוין "אירו"). השנייה, העמדת כספים לקבוצות ישראלים שהגיעו לרומניה לנפוש ולהמר בקזינו, כמעין הלוואה שהושבה לידי הנאשם בישראל, ובדרך זו הועברו הכספים מרומניה לישראל, ובאמצעות הנאשם רוכזו והועברו לא'.

הנאשם מצדו לא הכחיש כי העביר כספים, אם בעצמו ואם באמצעות העמדת כספים לקבוצת ישראלים, אך דבק בגרסתו, אשר נמצאה מהימנה כפי שהוטעם בהכרעת הדין, לפיה הקפיד שלא לחרוג מהסכום המרבי שקבע הדין הרומני, היינו סכום של 10,000 אירו, כדי שלא יחויב בדיווח בגין העברות כסף מזומן מחוץ לרומניה אל ישראל.

בהכרעת הדין נקבע כי הונחה תשתית ראייתית מספקת להרשעת הנאשם בגין ריבוי עבירות בגין פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, ולו על יסוד דברי הנאשם בעדותו בבית המשפט, אף אם לא הוכח כי העביר ארצה את הסכומים הגבוהים בסך עשרות מיליוני שקלים, כפי שיוחס לו בכתב האישום.

נקבע כי הנאשם אכן הכניס לישראל כספים במזומן בסכומים שחייבו אותו לדווח על כך כדין, מבלי שעשה זאת, בדרכים הבאות:

מהלך הקרוי הַבְּנִיָּה (Structuring), אשר התבטא בפיצול סכומי כסף אשר כשלעצמם חייבו דיווח בעת הכנסתם לישראל לפי הדין הישראלי, לסכומי כסף נמוכים מרף הדיווח, והכנסתם לישראל לשיעורין בסמיכות זמנים. פועל יוצא מכך, יצר הנאשם מיסוך על סכומי הכספים שקיבל בבת אחת ברומניה למטרת העברתם לישראל, כאלה שגובהם חייב דיווח בעת הכנסתם ארצה, בכך שפיצל את אותם סכומים למנות הנמוכות מרף הדיווח, כך שכל סכום שכזה לבדו לא חייב דיווח בעת הכנסתו לישראל בהתאם לדין הישראלי.

דרך נוספת, שבה נקט הנאשם לצורך העברת סכומי כסף גבוהים מרומניה לישראל, כאלה שחלה עליהם חובת דיווח, מבלי שחובה זו מולאה, הייתה הסתייעות מצדו בקבוצות ישראלים, שהגיעו לחופשה ברומניה, ובין היתר פקדו את הקזינו. הנאשם תיאר עם אותם ישראלים טרם הגעתם, על יסוד היכרותם, כך שהגיעו לרומניה ללא כסף, והוא סיפק להם כספים במזומן מתוך הכספים שקיבל מהחברה ברומניה. עם שובם של אותם ישראלים מחופשתם ארצה, הנאשם נפגש עימם בישראל וגבה מהם את הכספים שהעמיד לרשותם בהשאלה ברומניה, ולאחר מכן העביר את הכספים לידי א'. באמצעות שיטה זו פיצל הנאשם סכומי כסף החבים בדיווח למנות כסף בסכומים שמתחת לרף הדיווח, כדי להערים על חובת הדיווח, בדומה לשיטת ההבניה, אלא שבדרך זו נעזר למעשה במספר אנשים, ששימשו עבורו כמעין "בלדרי משנה".

הנה כי כן, בהכרעת הדין נקבע, בעיקר על יסוד דברי הנאשם עצמו, כי האחרון העביר לא אחת כספים במזומן מרומניה לישראל, בסכומים שגובהם חייב בדיווח בישראל, תוך שפעל בשיטות המפורטות לעיל, ובדרך זו נמנע מלדווח על הכנסת הכספים כמתחייב בדין הישראלי.

לאור זאת, הורשע הנאשם בריבוי עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

הנאשם זוכה מביצוע 8 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה לעזור לב' ולא' להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, משלא הוכח כי הנאשם היה מודע לכך שהחברה ברומניה הייתה חייבת בתשלומי מסים למס הכנסה בישראל, ואף לא הוכח כי הנאשם היה מודע לסיווג כספי המזומן שהועברו לידיו לצורך העברתם לישראל. נקבע כי אין בעצם העברת הכספים באמצעות הנאשם לידי א' כדי לקבוע כי הנאשם ידע שהחברה לא דיווחה על הכנסותיה החייבות למס ההכנסה הישראלי ונמנעה מלשלם מס כמתחייב לפי החוק.

עניינם של יתר הנאשמים

5. עניינם של יתר הנאשמים בהליך זה הגיע אל סיומו, באופן הבא:

(א) הנאשם 1, ב"ו ז"ל, הלך לבית עולמו במהלך פרשת התביעה, ובנסיבות מצערות אלה, המשפט בעניינו הסתיים בטרם הכרעה.

(ב) הנאשם 2, א' ו', הורשע ביום 23.6.2022 על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בביצוע 11 עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במזיד ובכוונה לעזור לאחר להתחמק ממס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה הורבי עבירות של סיוע לביצוע פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). הנאשם 2 הורשע בשל כך שסייע לב' להימנע מדווח על הכנסותיו והחזקותיו ובכך סייע לו להתחמק ממס. כמו כן, בין השנים 2007-2010 הנאשם 3, מירון נאמן, העביר לב', בסיועו של א', כספים במזומן בסכום כולל שלא פחת מסך של 29,551,135 ₪; בשנים 2011-2014 העביר הנאשם 4, משה רחמות, לב', בסיועו של א', כספים במזומן בסכום כולל שלא פחת מסך של 8,149,499 ₪; בשנים 2012-2014 דאג ב', לעיתים בסיועו של א', להעביר סכומים נוספים במזומן, והיקפם לא פחת מסך של 366,661 אירו, שהם 1,765,491 ₪. ביום 3.11.2022 נגזר על נאשם 2 העונש הבא: 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 1.25 מיליון ₪ וחילוט סכום של 8.75 מיליון ₪.

(ג) הנאשם 3, מירון נאמן, הורשע ביום 30.6.2019 על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בביצוע עבירה של פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם 3 הורשע בשל כך שבשנים 2005-2010, שימש כמנהל פעילות המרפאות ברומניה והיה נציגם של ב' וא'. כספי המזומן שהועברו לישראל בשנים 2007-2010, אינם ידועים במדויק למאשימה, אך סכומם לא פחת מסך של 29,551,135 ₪, ואלו הועברו ללא דיווח כמתחייב לרשות לאיסור הלבנת הון. ביום 9.12.2019 נגזר על נאשם 3 העונש הבא: 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪. בנוסף לכך, חולט סכום של 600,000 ₪.

(ד) הנאשם 4, משה רחמות, הורשע ביום 25.6.2019, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בביצוע עבירה של פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם 4 הורשע בשל כך שבשנים 2011-2014, שימש כמנהל פעילות המרפאות ברומניה, ובתקופתו הועברו כספי מזומן לישראל בסכום כולל של 8,149,499 ₪. ביום 19.9.2019 נגזר על הנאשם 4 העונש הבא: 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. כמו כן, חולט סכום של 350,000 ₪.

הסדר הטיעון

6. ביום 21.6.2023 הודיעו ב"כ הצדדים כי גובשה ביניהם הסכמה, ועתרו במשותף להטלת העונש הבא: 4 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה; מאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט וקנס בסך של 25,000 ₪ שישולם באופן הבא: סכום של 22,000 ₪ ישולם בדרך של חילוט, וסכום של 3,000 ₪ ישולם ב-3 תשלומים חודשיים.

ראיות וטיעוני המאשימה לעונש

7. ב"כ המאשימה, עו"ד נוגה בליקשטיין שחורי, הציגה את המסמכים הבאים: צווי הקפאת חשבונות בנק על שם הנאשם בבנק לאומי ובנק אגוד; וכן מסמך שערור ריכוז יתרות בחשבון על שם הנאשם בבנק הפועלים (ת/219).

ממסמך בנק לאומי מיום 29.6.2016 עולה כי במועד צו ההקפאה היה חשבונו מצוי ביתרת חובה בעו"ש, התחייבויות אשראי והלוואות, וביתרת זכות בסך של ₪ 1,400 ₪ בתכנית חיסכון.

ממסמכי בנק איגוד מיום 29.6.2016 עולה כי במועד צו ההקפאה היה החשבון על שם הנאשם ביתרת חובה בסך של ₪ 14,387 ₪ וחשבון על שם מר ישראלי עוז ביתרת חובה בסך של ₪ 2,450 ₪.

ממסמך ריכוז יתרות בחשבון על שם הנאשם בבנק הפועלים מיום 28.6.2016 עולה כי נכון ליום 27.6.2016 היה החשבון מצוי ביתרת זכות בסך של ₪ 96 ₪.

8. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על השיקולים בבסיס גיבוש העונש המוסכם. נטען כי מתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו של נאשם 3, החל מ-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד קנס בשיעור העולה על 50,000 ₪, וענישה הצופה פני עתיד - הינו מתחם ההולם גם את העבירות בהן הורשע הנאשם, וכי העונש המוסכם מצוי במתחם זה. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה רלוונטית.

ב"כ המאשימה פירטה את נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם והפנתה להכרעת הדין, שבה נקבע כי הנאשם העביר כספים במזומן מרומניה לישראל, עבור ב' וא', ללא דיווח כמתחייב בדין, בשתי דרכים: האחת, בדרך של פיצול סכומי הכסף שנמסרו לו בחו"ל לצורך העברתם ארצה; והשנייה, בדרך של מתן הלוואות לקבוצות תיירים ישראלים שהגיעו לרומניה, אשר הושבו לידי הנאשם בישראל והועברו באמצעותו לא'. ב"כ המאשימה טענה כי בפיצול סכומי הכסף שהעביר הנאשם לישראל קיימת חומרה בשל התכנון והמרמה שבמעשים, אך עם זאת יש להתחשב בכך שהנאשם שימש בלדר להעברת הכספים ולא היה עובד של החברות בחו"ל, לא קיבל תמורה וביצע את העברות הכספים לבקשת מי שביקשו ממנו עזרה ללא תכנון מתוחכם של החברות וללא מניע של בצע כסף. צוין כי בהכרעת הדין נקבע בנוגע להעברות הכספים לישראל, תוך שימוש בקבוצות ישראלים, כי מדובר בפעולות שבוצעו באופן אקטיבי ויצירתי, אך עם זאת יש להתחשב בכך שנקבע כי העברות הכספים בדרך זו בוצעו פעם או פעמיים ביוזמת הנאשם.

ב"כ המאשימה טענה כי על פי ממצאי הכרעת הדין, היקפי העבירה והנזק הם בסכום שאינו ידוע ואף בכך יש להצדיק את העונש המוסכם.

ב"כ המאשימה טענה כי גם נסיבותיו האישיות של הנאשם ובכללן גילו, העדר עבר פלילי, תרומתו למדינה בתפקידו כשוטר, נטילתו אחריות והבעת חרטה הם שיקולים העומדים ביסוד ההסכמה העונשית. בתוך כך

הפנתה לדברי החרטה שהביע הנאשם במהלך עדותו (פרוט' מיום 20.9.2022 בעמ' 946).

נטען כי בגיבוש העונש המוסכם הובא בחשבון פרק הזמן הרב שחלף מאז בוצעו העבירות בשנים 2007-2012. נטען כי הגם שהנאשם ניהל את משפטו, נלקחה בחשבון העובדה שראיות ועדים רבים לא היו קשורים למעשיו, כמו גם עמדתו לכתב האישום ועיכוב משפטו בשל ניהול משפטם של הנאשמים האחרים.

ב"כ המאשימה טענה כי על פי הפסיקה רכיב הענישה הכלכלי בדרך כלל משמעותי בשל הצורך בהרתעה. בעניינו של הנאשם רכיב הקנס הועמד בסכום מוסכם על סך של 25,000 ₪, וזאת מטעמים חריגים הנוצצים בהרשעתו בריבוי עבירות של הלבנת הון בהיקף שאינו ידוע ומטעמים הנוצצים בתפיסה מוגבלת של נכסים שעל חלקם הוטל שעבוד, בפיטוריו של הנאשם מעבודתו בקזינו ברומניה עובר לחקירתו בגין תיק זה וקשייו הכלכליים כפי שתוארו על ידי אשתו, הבאים לידי ביטוי גם בדו"ח שערורך יתרות בחשבון על שם הנאשם בבנק הפועלים נכון ליום 28.6.2016 (ת/219) המלמד על מצבו הכלכלי עובר לחקירה. נטען כי נוכח רכיב המאסר המוסכם לריצוי בעבודות שירות הסכימו הצדדים על הטלת קנס וחילוט בסכום מתון.

ב"כ המאשימה ציינה כי בפסיקה שאליה הפנתה הענישה כבדה יותר מהמוסכם ביחס לנאשם, אך בנסיבות העניין ובהתחשב במכלול רכיבי הענישה, ההסדר מוצדק, ראוי וביקשה לכבדו.

ראיות וטיעוני הנאשם לעונש

9. מטעם ההגנה נשמעה עדותה של רעיית הנאשם, גב' שושנה ישראלי, שהינה גמלאית אשר שירתה במשטרת ישראל במשך 38 שנה. העדה מסרה כי מאז שהוגש נגד בעלה כתב האישום בשנת 2016, הם התמודדו עם בעיות רבות על רקע פיטורי הנאשם מעבודתו ואי קבלתו לעבודות המתאימות לכישוריו. לדבריה, הם חיפשו מבין קרובי משפחתם מי שיסכים להעסיק את הנאשם בעבודות מזדמנות. הנאשם החל לעבוד, אולם שכרו לא הספיק לכיסוי הוצאות ניהול המשפט. העדה מסרה כי מצבם הכלכלי נפגע עד כי נאלצו ללוות כספים משני ילדיהם, האחד קצין בצה"ל והשני שוטר. העדה סיפרה כי ילדיה, המשרתים בכוחות הביטחון, ובני משפחתם נפגעו אף הם מההליך המשפטי, הם חוו השפלות וקידומם המקצועי נפגע. לדבריה, אחד מילדיה אף התגרש מאשתו, ששירתה כשוטרת, לאחר שהסיווג הביטחוני שלה הורד, והיא לא הסכימה כי הדבר יפגע בקידומה במשטרה. העדה סיפרה על קשיים ומתחים בין בני המשפחה, ובעקבות כך חלה התדרדרות במצב הבריאותי שלה ושל הנאשם. העדה מסרה בבכי כי היא והנאשם חבים חובות לבני משפחתם ולבנקים והיא נאלצת לקחת כספים מאימה המצויה במצב סיעודי. לדבריה, בעקבות כתבות שפורסמו על הנאשם בכלי התקשורת, היא ומשפחתה התביישו ללכת ברחוב והרבו להישאר בבית. העדה הביעה חשש שכל גזר דין שיינתן יפגע ביכולת של הנאשם לעבוד, להתפרנס בכבוד ולהשיב את הכספים שלוו מאחרים.

10. ב"כ הנאשם, עו"ד אשר אוחיון, ביקש לאשר את העונש המוסכם, כפי שהוצג מטעם הצדדים, מהטעמים שנשמעו, לרבות נסיבות ביצוע העבירות ונסיבותיו האישיות של הנאשם.

11. הנאשם עצמו מסר לבית המשפט, כך: "המעמד הזה לא בשבילי ואמרתי זאת גם בפעם הקודמת, אני חושב שכולם מבינים את זה. מאוד קשה לי עם ההסדר הזה, כי למעשה אני ממשיך לא לעבוד. אני מבין שבית המשפט לא מחויב לאשר את ההסדר ויש לו שיקול דעת לקבוע עונש אחר, אך אני מבקש שבית המשפט יאשר את ההסדר. אני מבין את משמעות ביצוע עבודות השירות כתחליף למאסר בפועל, אני מבקש שכך יוטל עליי".

דין והכרעה

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, נדרש יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

אמנם, במקרה דנא הושגה הסכמה עונשית, וזו הוצגה לבית המשפט, אך כפי שנקבע לא אחת, בית המשפט אינו כבול להסכמות הצדדים, בין אם מדובר בטווח ענישה מוסכם ובין אם בעונש קונקרטי מוסכם. הסכמות הצדדים אינן מאיינות את הוראות תיקון 113 לחוק העונשין, בכל הנוגע לקביעת מתחם הענישה ההולם, ואף ראוי לקבוע מתחם שכזה בנפרד מהסכמות הצדדים, וזאת כדי לאפשר את בחינת הסדר הטיעון לאור העונש ההולם בנסיבות העניין על פי המבחנים הקבועים בחוק, תוך יישום הוראותיו. כפי שנפסק, מתחם הענישה ההולם, הנקבע על ידי בית המשפט, מהווה הכרעה נורמטיבית הנוגעת לעונש הראוי בגין ביצוע עבירה בנסיבות מסוימות (ראו למשל: ע"פ 1548/18 גיא נ' מדינת ישראל, פס' 19 (28.11.2021); ע"פ 2745/18 אבו שארב נ' מדינת ישראל, פס' 14 (8.8.2018); ע"פ 921/17 זעילה נ' מדינת ישראל, פס' 16 (28.5.2017); ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל, פס' 12 (3.2.2014)).

13. על כן, אקבע מתחם ענישה הולם למעשה העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לאחר מכן, אבחן האם העונש המוסכם על הצדדים הינו העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבותיו, בצורך בהרתעתו ואחרים כמותו, ובכלל זה אתן דעתי לשאלה האם ראוי כי ענישת הנאשם תחרוג ממתחם הענישה ההולם (ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (5.6.2013)).

14. הנאשם הורשע כאמור בריבוי עבירות בגין פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק

כידוע, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בבוא בית המשפט לגזור עונשו של נאשם אשר הורשע במספר עבירות, עליו לבחון תחילה האם העבירות שבוצעו מהוות אירוע אחד או שמא עסקינן במספר אירועים נפרדים. ככל שיקבע כי מדובר במספר אירועים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד, כאשר לאחר מכן רשאי בית המשפט לקבוע עונש נפרד לכל אירוע (יחד עם הקביעה האם ירצו העונשים בחופף או במצטבר), או לחלופין עונש כולל לכלל האירועים שבנידון (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין; ע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל**, פסקה 22 (5.8.2013); ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** (29.10.2014); רע"פ 4760/14 **קיסלמן נ' מדינת ישראל** (7.5.2015); ע"פ 5643/14 **אחמד עיסא נ' מדינת ישראל** (23.6.2015)).

במקרה דנא, סבורני כי ראוי לקבוע מתחם ענישה אחד ביחס לכלל עבירות הלבנת ההון בהן הורשע הנאשם באישום השלישי. מדובר בעבירות מאותו הסוג שבוצעו על ידי הנאשם במהלך השנים 2007-2012, בכך שהנאשם העביר כספי מזומן מרומניה לישראל בעבור נאשמים 1 ו-2, אם באמצעותו בדרך של פיצול סכומי הכסף ואם באמצעות הלוואת כספים לישראלים על מנת שיושבו לידו בישראל. מעשי הנאשם ומאפייניהם מלמדים כי מדובר במסכת עבריינית אחת הכוללת רצף של מעשים פליליים המקיימים קשר ענייני הדוק ביניהם ומהווים תכנית עבריינית אחת שמקורה במטרה אחת, והיא לסייע בידי הנאשמים 1 ו-2 להימנע מדיווח על אודות העברת כספים מרומניה לישראל. **על כן, יש לראות בכלל עבירות הלבנת ההון שביצע הנאשם כ"אירוע אחד", שיש לקבוע בגינו מתחם עונש כולל אחד.**

15. הנאשם הורשע כאמור בריבוי עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. יש לציין כי סעיף חיקוק זה תוקן לאחר מועד הגשת כתב האישום נגד הנאשם, באופן שהמחוקק אבחן בין מצב שבו מדובר ברכוש כשר לבין מצב שבו מדובר ברכוש אסור, וקבע עונש מופחת למקרים שבהם מדובר ברכוש כשר (או למצער כזה שלא הוכח לגביו שהינו רכוש אסור), אשר יתקרב לעונש הקבוע לצד ביצוע עבירה של מרמה בנסיבות מחמירות (ראו: פרוטוקול ועדת החוקה, חוק ומשפט מיום 31.10.2017, בעמ' 53). סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון חל הן במקרה שמדובר ברכוש אסור והן במקרה שמדובר ברכוש כשר, והעונש המרבי שנקבע בצדו של הסעיף טרם התיקון היה מאסר למשך 10 שנים או קנס בשיעור של פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין. כאמור, בעקבות תיקון סעיף זה, במסגרת תיקון 26 לחוק איסור הלבנת הון, מיום 7.12.2017, נכללות בו שתי חלופות, בהתאם לשאלה האם מדובר ב"רכוש אסור" אם לאו.

כפי שצוין בהכרעת הדין בעניינו של הנאשם, סעיף 5 לחוק העונשין מחיל באופן רטרואקטיבי נורמות פליליות מקלות, אלא שכאן מדובר במצב שבו לא ביטל החיקוק החדש את האיסור, אלא הקל ב"מידתו או סוגו" של העונש. במצב דברים זה, החיקוק החל בעניינו של הנאשם הוא החוק המתוקן (ראו: ע"פ 4002/01 **קורקין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 250). הנאשם הורשע אם כן בחלופה המקלה, שהעונש המרבי לצידה הופחת לחמש שנות מאסר או קנס פי שמונה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

16. **הערכים החברתיים המוגנים** בעבירות **הלבנת ההון** הם הצורך בקיומו של הדיווח הנדרש בחוק איסור הלבנת הון, אמיתות הדיווח, שמירה על יציבותה ואמינותה של המערכת הפיננסית וגדיעת שרשרת העבריינות באמצעות פגיעה ביכולתו של העבריין לעשות שימוש חוזר ברווחים הכלכליים שנוצרו לו מן העבירות הפליליות, באופן שבו יותר העבריין ללא מקורות מימון להמשך פעילותו העבריינית (ראו ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נ' רמי חג'אמה** (30.10.2014); ע"פ 2333/07 **תענך נ' מדינת ישראל** (12.7.2010)). העבירות הקבועות בחוק איסור הלבנת הון נועדו לשמור על ההפרדה בין כספים שהגיעו ממקור חוקי לכספים שהגיעו ממקור עברייני ומניעת הפקת רווחים ממעשי עבירה. לא ניתן להפריז בחשיבות מסירת דיווח אמת מלא ורחב לרשם נותני שירותי מטבע ולבנקים. חשיבות האמור ברורה לשם הבטחת שקיפות וכדי למנוע פעילות אסורה, בפרט בשים לב לכך שעל פי הוראות חוק איסור הלבנת הון והצווים מכוחו מוטל על הסקטור הפיננסי תפקיד אקטיבי כ"שומר סף" על מנת להקשות על מלביני הון להטמיע כספים במערכת הפיננסית ולנצלה, ולהקל על גילויין של עבירות (להרחבה ראו דברי כב' השופט חשין בבש"פ 1542/04 **מדינת ישראל נ' טובה אדר**, פ"ד נח(3) 613). תכליתו של סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון היא לשמש גם כ"חגורת ביטחון" סביב חובות הדיווח בחוק איסור הלבנת הון.

מדובר אם כן בערכים חברתיים שמטרתם מניעת הפקת רווחים מעבירות; מניעת היכולת להטמיע כספים שמקורם בעבירות מקור, תוך שימוש במערכת הבנקאית ובנותני שירותי מטבע, עם כספים שהושגו בדרך חוקית; יצירת תמריץ שלילי לביצוע עבירות בעלות היבט כלכלי באמצעות נטרול יסוד הרווח הטמון בהן; ומניעת פעילות עבריינית (ראו: ע"פ 4111/14 **זיאד קורד נ' מדינת ישראל** (20.8.2015); רע"פ 398/15 **ג'ורג' יחזקאל בסון נ' מדינת ישראל** (21.1.2015); ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נ' רמי חג'אמה** (30.10.2014)). בעבירות הלבנת ההון כרוך נזק רב לאוצר המדינה, לכלכלתה, ולאינטרס הציבורי. הלבנת הון מאיימת על טוהר המידות בפעילות השלטונית.

17. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** במקרה דנא הינה ברף בינוני-נמוך. הנאשם הורשע בריבוי עבירות של הלבנת הון, אך לא הוכח היקפן הכספי של העבירות, דהיינו סכום הכסף הכולל שהוכנס במזומן לישראל ללא דיווח באמצעות הנאשם. הנאשם ביצע את העבירות במטרה לסייע לאחר להימנע מדיווח כדוין, מבלי שהפיק לעצמו כל תמורה כספית או טובת הנאה אחרת.

18. בבחינת **נסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), הבאתי בכלל חשבון את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם כמי שקשר קשרים עם יתר הנאשמים ושימש למעשה כבלדר משמעותי עבורם, אשר לקח על עצמו להעביר באופן שיטתי ומתמשך כספים במזומן מהחברה שנוהלה ברומניה לישראל. הנאשם פעל כן במשך תקופה ארוכה שנמשכה על פני כ-6 שנים, שבמהלכה פקד עשרות פעמים את ישראל ונשא עמו כספים במזומן עבור הנאשמים 1 ו-2. מעשיו של הנאשם היו מתוכננים היטב, בעיקר בכל הנוגע לפיצול הכספים למנות שאינן מחייבות דיווח, כמו נקיטת פעולות אקטיביות ויצירתיות מצדו בכך שתיאם העברת כספים ארצה, באמצעות ישראלים שהגיעו כתיירים לרומניה, ולמעשה שימשו באמצעותו כמעין "בלדרי משנה". עם זאת, נקט בדרך זו פעם או פעמיים. כאמור, לא נקבע מהו סכום הכסף הכולל, שהוכנס ארצה באמצעות הנאשם, והיה חייב בדיווח, מבלי שדווח כדוין. ברם, ברי כי מעשיו של הנאשם הסבו נזק למשטר הדיווח ומנעו את מימוש תכליות החקיקה לאיסור הלבנת הון. למעשיו של הנאשם אף נזק

פוטנציאלי ככל שהיה מסתבר כי מקור הכספים שהכניס ארצה אינו חוקי ובדרך זו הוטמעו כספים אלו במערכת הפיננסית הישראלית. הנאשם קיווה כי במעשיו יחזק את קשריו עם ב' וא', שהחזיקו בבעלותם חברה גדולה ומצליחה ברומניה, ובדרך זו סבר שיוכלו בבוא העת לסייע לו במציאת מקור פרנסה, אך למעשה הנאשם לא הפיק כל הכנסה או טובת הנאה ממעשי העבירה ולא פעל מתוך כוונה לבצע כסף. הנאשם היה מודע למעשיו ולא נגרעה יכולתו להבין את הפסול שבהם, והיו לו הזדמנויות רבות להבין את חומרת מעשיו ולחדול מהם. לא הוכחה קרבה מצד הנאשם לסייג לאחריות פלילית.

19. בנוסף לכך, נתתי דעתי למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם (סעיף 40 לחוק העונשין) כפי שעלה מדברי הנאשם ורעייתו, ומהמסמכים הבנקאיים שהוצגו לבית המשפט (ת/219). כאמור השתת קנס אינה נעשית בחלל ריק, ויש ליתן את הדעת ליחס שבין הקנס לבין יתר רכיבי הענישה ולנסיבות הרלבנטיות.

20. **מדיניות הענישה הנהוגה** מצביעה על מגמה של החמרה בענישה בעבירות הלבנת הון בהסתמך על הנזק הרב הכרוך בהן. כך נאמר בע"פ 5783/12 **נסים גלם ואח' נ' מדינת ישראל** (11.9.2014):

"אכן, בעבירות שעניינן הונאת רשויות המס, כמו גם בעבירות של הלבנת הון, ניתן להצביע על מנעד רחב למדי של עונשים, אך המגמה המסתמנת בפסיקתו של בית משפט זה היא בכיוון של החמרה והכבדת היד על אותם עבריינים, ..."

נראה כי מדיניות הענישה מורכבת מטווח ענישה רחב, והוא תלוי נסיבות ביצוע העבירות, סכום העבירות, ונסיבות המעשה והעושה. כך למשל:

א. ת"פ (מח' ת"א) 3725-08-17 **מדינת ישראל נ' פרלמן** (16.12.2021) - נאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם העביר לישראל דרך חשבונות הבנק שלו כספים בהיקף של כ-18 מיליון ₪, במשך תקופה של כחמש שנים, אשר במהלכה התקבלו הכספים אל חשבונות הבנק של הנאשם, חלק מהכספים הועברו בין חשבונות הבנק של הנאשם במנות, שרובן בסכומים שלא עלו על 50,000 ₪, והכל תוך מצגים מטעים ודיווחים כוזבים כלפי בעלי תפקידים בכירים בסניפי הבנקים של הנאשם. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע **בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר**. הנאשם בן 75, ללא עבר פלילי, זוכה מחלק מהעבירות שיוחסו לו, ונמתחה ביקורת על התנהלות רשויות החקירה. על הנאשם נגזרו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 25,000 ₪. בערעור שהוגש לבית המשפט העליון הוקל עונשו של הנאשם והועמד על **5 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות** (ע"פ 640/22 מיום 29.12.2022).

ב. ע"פ 2592/06 **שלמה גואטה נ' מדינת ישראל** (14.11.2006) - נדחה הערעור, למעט

לעניין גובה החילוט, מטעם הנאשם, לאחר שהורשע בעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם סעיף 7 ו-8 לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים) התשס"א-2001. הנאשם משך מחשבון בנק שפתח על שם אחיינו, בדרך שלא תחייב דיווח, סכום כולל של 982,000 ₪. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם **6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי** וחילוט סכום של 500,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע כי חילוט בשיעור גבוה מהווה משקל נגד להקלה ברכיב עונש המאסר במסגרת הענישה הכוללת. בית המשפט העליון התחשב בתשלום מלוא חובו של הנאשם לרשויות המס ותשלום כופר בסך 900,000 ₪ **והפחית את סכום החילוט ל- 350,000 ₪.**

ג. ע"פ 1959/11 **גבריאל שלום נ' מדינת ישראל** (21.9.2011) - נדחה ערעורם של נאשמים לאחר שהורשעו על יסוד הודאתם בעבירות הבאות: נאשם 1 הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; קבלת דבר במרמה; מתן שירותי מטבע ללא רישום; ובעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון בשילוב סעיף 6(א)(2) לצו. נאשמות 2-3 הורשעו בעבירות של סיוע למתן שירותי מטבע ללא רישום; סיוע לעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון בשילוב סעיף 6(א)(2) לצו איסור הלבנת הון וסעיף 31 לחוק איסור הלבנת הון. במהלך התקופה הרלוונטית ביצע נאשם 1 בסיוען של נאשמות 2-3 פעולות החייבות בדיווח בסך כולל של 807,809 ₪. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו על נאשם 1 יוטל מאסר בפועל, מאסר על תנאי ויולט סך של 150,000 ₪. ביחס לנאשמות 2-3 הוסכם כי ייגזר מאסר על תנאי, קנס ויולט סך של 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי גזר על נאשם 1- **8 חודשי מאסר; 15 חודשי מאסר על תנאי; קנס בסך 50,000 ₪ וחילוט בסך 150,000 ₪.** על נאשמת 2 נגזר 8 חודשי מאסר על תנאי; קנס בסך 30,000 ₪ וחילוט בסך 50,000 ₪. על נאשמת 3 נגזר 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את ערעורם של הנאשמים, אך **ביטל את הקנס שהוטל על נאשם 1, בהסכמת המאשימה.**

ד. ת"פ 14427-03-14 **מדינת ישראל נ' אילן ישי בורוכוב** (13.3.2014) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של אי מתן הודעה בכתב על רישום שירות מטבע ועבירה של עשיית פעולה ברכוש ומסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון לפי סעיף זה, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם העמיד נכסים פיננסיים בארה"ב בסך כולל של 750,000 ₪ כנגד קבלת נכסים פיננסיים בישראל תמורת עמלה שניתנה לו עבור שירות זה, וזאת מבלי שנרשם כנותן שירותי מטבע ומבלי שדיווח על פעולותיו. בית המשפט כיבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים וגזר על הנאשם **24 חודשי מאסר על תנאי; חילוט בסך של 1,000,000 ₪; וקנס בסך 40,000 ₪.**

ה. ת"פ 421-02-14 **מדינת ישראל נ' גאהיד גודסי** (23.9.2014) - נאשמת הורשעה על יסוד הודאתה במסגרת הסדר טיעון במתן מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח, עבירה לפי סעיף 3(ב)

לחוק איסור הלבנת הון, בשילוב סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון ובשילוב צו איסור הלבנת הון. הנאשמת, תושבת ארה"ב, החזיקה חשבון בבנק לאומי לישראל על שמה ועל שם בנה וכן חשבון בבנק מרכנתיל דיסקונט, לגביו הצהירה כי היא הנהנית היחידה ממנו. הנאשמת העבירה סך של 550,000 דולר מחשבונה בבנק לאומי לישראל לחשבונה בבנק מרכנתיל דיסקונט מבלי לדווח לבנק מרכנתיל כי בנה נהנה בחשבון זה. בית המשפט כיבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים וגזר על הנאשמת **9 חודשי מאסר על תנאי; קנס בסך 250,000 ₪ ; וחילוט בסך של 96,000 דולר** מחשבונה בבנק מרכנתיל.

ו. ת"פ 6912-11-15 **מדינת ישראל נ' נחמני** (8.12.2016) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של עשיית פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם, אשר שימש כמנהל עסק הנותן שירותי מטבע, קיבל לידיו המחאות בסך כולל של 49,592,206 ₪, ופעל בניגוד לחובותיו בקשר לזיהוי מקבלי השירות והדיווח על פי חוק איסור הלבנת הון כשהסתיר את זהות הבעלים האמתיים של סכום זה. בית המשפט גזר על הנאשם **6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי; 40,000 ₪ קנס; וחילוט בסך של 1,700,000 ₪.**

ז. ת"פ 15384-05-10 **מדינת ישראל נ' כרמית הילה נהרדע** (27.6.2010) - נאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בעבירה של מסירת מידע כוזב בניגוד לחוק ולצווי איסור הלבנת הון על פי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון בצירוף סעיפים 7 ו-9 לחוק איסור הלבנת הון והצו לאיסור הלבנת הון. הנאשמת, שכירה במשרד המורשה למתן שירותי מטבע, מסרה מידע כוזב במשך 4 שנים, ולא דיווחה על כספים שהגיעו מארגון וניהול הימורים בסכום של 231,361,535 ₪. בית המשפט גזר על הנאשמת **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; 9 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 4,000 ₪.**

ח. ת"פ 53062-12-15 **מדינת ישראל נ' אברהם הורברג** (17.5.2016) - הנאשמים, אב ובנו, הורשעו במסגרת הסדר טיעון בריבוי עבירות של עשיית פעולה ברכוש בסדר גודל של 110,000,000 ₪ במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון ובשתי עבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס. בית המשפט גזר על הנאשמים עונשים של **6 ו-5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי; קנס בסך 500,000 ₪ לכל אחד; וחילוט בסכום של כ-8,000,000 ₪ לנאשם 1 וכ-2,000,000 ₪ לנאשם 2.**

ט. ת"פ (מח' י-ם) 1032/05 **מדינת ישראל נ' שמואל דייטש** (5.9.2007) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של מתן שירותי מטבע ללא רישום לפי סעיף 11יב(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון; שתי עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון ביחד

עם סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון; ובעבירה של סיוע להשמטת הכנסה מדוח לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה יחד עם סעיף 32 לחוק העונשין. הנאשם סייע לאביו, שהואשם יחד אתו, ועסק במתן שירותי מטבע. השניים לא נרשמו מעולם במרשם נותני שירותי המטבע. במסגרת חברה שהקים אחר למתן שירותי מטבע, פעלו הנאשם ואביו הן באופן חוקי והן בחדר אחורי תוך הימנעות מדיווח. במהלך תקופה של כ-4 שנים נעשתה פעילות בסך כולל של כ-40 מיליון ₪. פעולותיו של הנאשם התבטאו בכך שביצע שליחויות של העברת כספים שונים עבור אביו. בנוסף, עבד הנאשם בעסק חלפנות כספים של אביו, בכך שביצע שליחויות של העברת כספים עבור אביו וכן נעשה שימוש בחשבון הבנק הפרטי של הנאשם עבור עסק החלפנות. על הנאשם נגזר עונש מוסכם במסגרת הסדר טיעון של **6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ומאסר מותנה**. על הנאשם ואביו יחד נגזרו **קנס בסך 50,000 ₪** וכן תשלום שומת המס האזרחית בסך כולל של 950,000 ₪.

י. ת"פ (מח' ת"א) 40156/07 **מדינת ישראל נ' מרציאנו** (29.10.2008) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של עשיית פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם אשר בתקופה הרלוונטית שימש כסגן מנהל בנק פעל בצוותא עם נאשם 2 שעסק בניכיון שיקים ובהמרת מטבע תמורת עמלה ונמנע מלדווח לרשות על פעולות שנעשו בחשבונות נאשם 2 ובחשבונות בשליטתו. נאשם 2 הפקיד בחשבונותיו סך של למעלה מ-7 מיליון ₪ בעת שהנאשם ידע על עובדה זו ולא דיווח כמתחייב על פי חוק איסור הלבנת הון. הנאשם יעץ לנאשם 2 לפצל את ההפקדות והמשיכות כדי למנוע דיווח ויצר מצג כוזב לפיו בעלי החשבונות, מקורביו של נאשם 2, הם שמבצעים את הפעולות בחשבונות. על הנאשם נגזרו עונשים אלה: **7 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו, **מאסר על תנאי וקנס בסך של 10,000 ₪**.

יא. ת"פ (מח' ים) 3169/07 **מדינת ישראל נ' עסילה** (30.4.2008) - נאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של הלבנת הון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. בתקופה הרלוונטית פנה אל הנאשם ד"ר עזמי בשארה שניהן באותה עת כחבר כנסת וביקש ממנו לסייע לו לקבל לידיו, בישראל, סכומי כסף שהתקבלו בירדן וסכומים נוספים שאמורים היו להתקבל עבורו ממדינות ערב. הנאשם נעתר לבקשה ופנה לחלפן ירדני והשניים סיכמו ביניהם על דפוס פעולה הקרוי "העמדת נכסים": כספים של לקוחות המעוניינים להעביר כספים לירדן, יישארו בידיו של הנאשם ובתמורה יעמיד החלפן הירדני לרשות הלקוחות אותו סכום בדינרים ירדניים, מתוך כספים שיתקבלו בידיו על ידי שליח ואשר יועדו למעשה לחבר הכנסת עזמי בשארה. חבר הכנסת עזמי בשארה עדכן את הנאשם על סכומי כסף אותם הוא אמור לקבל בירדן. לאחר קבלת העדכון, הנאשם אימת עם החלפן הירדני את הסכום שהופקד אצלו והעביר לחבר כנסת עזמי בשארה כספים באותו שיעור מתוך כספי הלקוחות שהותיר בידיו. בדרך זו העביר הנאשם לחבר הכנסת עזמי בשארה סכום כולל של \$390,000. מדובר היה בשבע פעולות של העברות כספים בדרך המתוארת. הסדר הטיעון שהוצג לבית המשפט הציב טווח ענישה בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל. על הנאשם נגזרו עונשים אלה: **6 חודשי**

מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ללא ניכוי תקופת המעצר בשל חומרת המעשים, **מאסר על תנאי, חילוט סך של ₪ 259,644** מן הכספים שנתפסו על ידי המשטרה.

יב. ת"פ (מח' י-ם) 344/04 **מדינת ישראל נ' שור ואח'** (5.3.2008) - הנאשם 1 הורשע בעבירות של הלבנת הון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם עשה שימוש בחשבונות בנק של אחרים לצורך פעילותו העסקית כנותן שירותי מטבע וביצע פעולות של הפקדה ומשיכה של מזומנים ושיקים. נאשם 1 ביצע את משיכות הכספים גם באמצעות שליחים ובסכומים נמוכים במטרה למנוע דיווח. על הנאשם נגזר **מאסר בפועל למשך 5 חודשים שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס על סך ₪ 50,000 וחילוט בשיעור של ₪ 100,000**.

יג. ת"פ (מח' ת"א) 4218/09 **פרקליטות מחוז ת"א מיסוי וכלכלה נ' ארביבו ואח'** (25.9.2011) - הנאשמים הורשעו בעבירה של הלבנת הון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. הנאשמים העמידו לרשות שניים אחרים את חשבונות הבנק הפרטיים שלהם והאחרונים השתמשו בהם להסתרת רווחים. הנאשמים נמנעו מלעדכן את הבנק על זהות הנהנים בחשבון במטרה למנוע דיווח. על כל אחד מהנאשמים נגזר עונש של **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של ₪ 10,000**. נאשם נוסף נשלח לבדיקת התאמה לעבודות שירות.

21. מכל המקובץ, סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לעבירות הלבנת ההון שביצע הנאשם, בנסיבות ביצוען, כולל רכיב מאסר בפועל שבין **מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, קנס בסכום שבין 25,000 לבין 60,000 ₪ וענישה מרתיעה צופה פני עתיד**.

22. הצדדים הציגו כאמור הסכמה לעניין רכיבי הענישה, אשר לשיטתם, באים בגדרי מתחם העונש ההולם. לא נטען כי מתקיימים שיקולי שיקום לחריגה ממתחם העונש ההולם לקולא ואיני מוצא כי בנסיבות העבירות שביצע הנאשם מתקיימים שיקולים של הגנה על שלום הציבור לחריגה לחומרה ממתחם העונש ההולם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

23. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לו בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין. בגזירת העונש המתאים לנאשם יובאו בכלל חשבון נסיבותיו האישיות, שאינן קשורות בביצוע העבירה. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

24. לחובת הנאשם נזקפות ריבוי העבירות שביצע, חומרתן ומדיניות הענישה עליה עמדתי לעיל. במסגרת זו יש להביא בכלל חשבון את שיקולי הרתעת היחיד ואחרים כמותו (ר' סע' 40 ו-40 לחוק העונשין), בייחוד כך נוכח ההשלכות החברתיות והכלכליות הכרוכות בביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם. מדובר בעבירות שעל פי טבען בבסיסן תכנון ותחכום, אך גילויין קשה נוכח הקלות היחסית לבצען, תוך גרימת נזק לציבור בכללותו.
25. לזכות הנאשם הבאתי בכלל חשבון כי מדובר בליד 1957, ללא הרשעות קודמות ברקעו. הנאשם איש משפחה, נשוי ואב לשלושה, מנהל חיים נורמטיביים, בעברו שירת במשטרת ישראל במשך 21 שנה ובתקופת ביצוע העבירות החזיק בתפקיד ניהולי ברשת קלאב הוטל ברומניה. זקפתי לזכות הנאשם את תרומתו לחברה במהלך שנות שירותו במשטרת ישראל. הנאשם הביע חרטה על מעשיו.
26. הבאתי בחשבון את השפעות ההליך המשפטי וענישת הנאשם על בני משפחתו, כפי שעלה מדבריו ומעדות רעייתו, ובכלל זאת תחושת הבושה, הפגיעה בשמם הטוב, הקשיים עמם נתקלו במקומות עבודתם והפגיעה בפרנסת המשפחה.
27. הבאתי בחשבון את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות מצד הנאשם, והתמשכות ההליך המשפטי כשלעצמו, מטעמים שלא היו תלויים בנאשם, אלא באילוצים של יתר הנאשמים ונסיבות נוספות (כגון מגפת הקורונה).
28. בנוסף הבאתי בחשבון כי הנאשם זוכה מהאישום השני שבכתב האישום, אשר ייחס לו 8 עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה לעזור לב' וא' להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. כמו כן, בכל הנוגע לעבירות הלבנת ההון, בהן הורשע הנאשם, לא הוכח סכום הכסף הכולל מושא אותן עבירות.
29. לצד חומרת העבירות שאופיין כלכלי בעיקרו, ומצדיק הטלת רכיב עונשי כלכלי (ע"פ 7159/13 **ברזילי נ' מדינת ישראל** (16.3.2015)), הרי שמנגד הבאתי בכלל חשבון את מצבו הכלכלי של הנאשם, גילו המתקדם, השפעת ענישה כלכלית על בני משפחתו והתחשבות בכלל רכיבי הענישה.
30. נתתי דעתי לעקרון השוויון בענישת הנאשם, בהשוואה ליתר הנאשמים. כידוע, עקרון השוויון בענישה הוא עקרון מנחה במשפט הישראלי ועל פיו יש מקום, במידת האפשר, להשית עונשים דומים על שותפים לאותו מעשה עבירה (ראו: ע"פ 1656/16 **דוידוביץ' נ' מדינת ישראל** (20.03.2017)). עם זאת, עקרון זה אינו אלא אחד מתוך מכלול שיקולים ששומה על בית המשפט לשקול על מנת להגיע לענישה ראויה, ואין בו כדי להפוך את מלאכת הענישה לנוסחה מתמטית המכתיבה תוצאה מוגדרת מראש (ע"פ 8355/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.11.2014)). יש ליתן משקל לעקרון השוויון בענישה, אך הוא אינו "**בא לכפות על בית המשפט אמת-מידה עונשית מוטעית, רק מפני שהיא ננקטה במקרהו של אחד הנאשמים המשותפים**" (ע"פ 5450/00 **שושני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(2) 817, 822 (2000); ע"פ 2580/14 **אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל** (23.09.2014)), ועל בית המשפט להתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ובנסיבותיו

האישיות של העבריין (ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (6.1.2015)).

עניינו של הנאשם אמנם דומה בעיקרו לענינם של נאשמים 3 ו-4, אולם יש מקום לאבחן ביניהם. כפי שפורט לעיל, הנאשם 3 הורשע בביצוע עבירה של פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, בשל כך ששימש כמנהל פעילות המרפאות ברומניה. כספי המזומן שהועברו לישראל ללא דיווח כמתחייב בדין, במהלך השנים 2007-2010, הגם שאינם ידועים במדויק למאשימה, לא פחתו מסך של 29,551,135 ₪. ביום 9.12.2019 נגזר על נאשם 3 העונש הבא: 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪. בנוסף לכך, חולט סכום של 600,000 ₪.

הנאשם 4 הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, בשל כך שבשנים 2011-2014, שימש כמנהל פעילות המרפאות ברומניה, ובתקופתו הועברו כספי מזומן לישראל ללא דיווח בסכום כולל של 8,149,499 ₪. ביום 19.9.2019 נגזר על הנאשם 4 העונש הבא: 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. בנוסף לכך, חולט סכום של 350,000 ₪.

בשונה מענינם נאשמים 3 ו-4, הנאשם לא ניהל את פעילות המרפאות ברומניה עבור ב' וא' ולא נשא באחריות על העברת כספים לישראל. הנאשם עבד למחיתו ברומניה, וסייע בהעברת הכספים לישראל, כפי המתואר לעיל, מבלי לקבל כל תמורה. ביחס לנאשם לא נקבע בהכרעת הדין ההיקף הכספי של העבירות, כפי שיוחס לו בכתב האישום. הבדלים אלה, לטעמי, מצדיקים הקלה מסוימת בעונשו של הנאשם.

31. כפי שנאמר, הצדדים גיבשו הסדר טיעון הכולל הסכמה ביחס לרכיבי העונש שיוטלו על הנאשם. בהתאם להסכמה זו, הוצע כי תקופת המאסר תעמוד על 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, קנס וחילוט בסכום כולל של 25,000 ₪. הצדדים מנו את הנימוקים והשיקולים שהביאו אותם להסדר הטיעון, כפי שפורטו לעיל. לאור השיקולים הראויים שפורטו, אני מוצא את ההסדר המוצע ראוי ומאזן נכונה בין השיקולים השונים, הן אלה הקשורים בחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה בנסיבות דומות, הן אלה המחייבים הרתעת היחיד והרבים והן אלה הקשורים בנסיבותיו האישיות של הנאשם. על כן, אינני רואה לסטות מהסדר הטיעון ואינני רואה בו חריגה מנורמת ענישה ראויה.

32. הנאשם הופנה לממונה על עבודות שירות ונמצא מתאים וכשיר לרצות מאסר בדרך של עבודות שירות.

העונש המושת על הנאשם

33. מכל הנתונים, הטעמים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם את העונש הבא:

א. מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים. תקופת מאסרו תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 24.7.2023.

מובהרת בזאת לנאשם, חובתו לבצע את עבודות השירות, בהתאם להנחיות הממונה על עבודות השירות, ובמידה ולא יעשה כן, ניתן יהיה להמירן בעונש מאסר בפועל, וכך יוכל גם הממונה לפי שיקול דעתו היה ותמצא קיומה של עילה לכך.

נמסר לנאשם כי מקום השמתו לריצוי עבודות השירות הינו ב"המשקם ירושלים", ברח' האומן 1 ירושלים, החל מיום 16.10.2023. חובה על הנאשם להתייבב במועד זה לצורך קליטה והצבה ביחידת עבודות שירות, כמפורט בחוות דעת הממונה, אלא אם כן יאמר לו אחרת.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של 3 שנים מהיום יעבור על עבירה נוספת בה הורשע.

ג. קנס כספי בסך של 25,000 ₪ או מאסר למשך 3 חודשים תחתיו. הקנס ישולם כך שסך של 22,000 ₪ יחולט מתוך הנכסים התפוסים בידי המאשימה, והיתרה בסך של 3,000 ₪ תשולם ב-3 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם ביום 3.9.2023 ויתר התשלומים מידי ראשון לכל חודש שלאחר מכן. פיגור בתשלום אחד מן התשלומים שנקבעו לעיל, יעמיד לפירעון מידי את יתרת הקנס שטרם שולמה ויחייב את הנאשם בתשלום תוספת פיגורים כחוק.

34. העתק גזר הדין ישלח לממונה על עבודות שירות.

35. ניתן בזאת צו כללי לעניין המוצגים, לשיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"ג, 03 אוגוסט 2023, במעמד הצדדים.